

NIEUWS

Zwangeren met corona lopen een groter risico op ic-opname. Maar vaccinatievoorrang? Ho maar

Marije (zwanger, in de risicogroep) wil een coronaprik maar heeft daar in Nederland vooralsnog geen recht op. Haar zus, in België, krijgt wél voorrang. Waarom moeten zwangere vrouwen, ondanks het hogere risico dat zij lopen, in Nederland achteraan aansluiten?

Michiel van der Geest 5 mei 2021, 19:14

Live

Editie

Best gelezen

Zoeken

Service

Een zwangere vrouw verlaat eind april de sporthal in Villa Alemana, Chili, nadat zij tegen corona is ingeënt met Pfizer. Beeld Reuters

Het hart van Marije Boer maakt een sprongetje als zij op 20 april een bericht ziet op de site van de wetenschappelijke vereniging van gynaecologen, de NVOG. Eindelijk, de vaccins van Pfizer en Moderna zijn veilig bevonden voor zwangere vrouwen. In de Verenigde Staten zijn 90 duizend zwangeren geprikt zonder duidelijke bijwerkingen op korte termijn, dus niets staat een Nederlandse prikcampagne meer in de weg.

Alle zwangere vrouwen kunnen zich vanaf nu veilig laten prikken, adviseert de werkgroep van alle disciplines in de geboortezorg, onder leiding van de NVOG. Sterker nog, de werkgroep beveelt dat van harte aan en ‘met nadruk’ voor de vrouwen in risicogroepen: degenen met onderliggende aandoeningen als diabetes en hartklachten, maar ook vrouwen met een bmi hoger dan 40, met een niet-westerse migratieachtergrond, en zwangeren van 35 of ouder.

Telefoonqueeste

Boer is 37, en heeft bovendien familiale redenen om extra voorzichtig te zijn, dus zij wil zo’n prik. Als het RIVM op 28 april het advies van de gynaecologen overneemt en meldt dat ‘zwangere vrouwen zich kunnen laten vaccineren als zij aan de beurt zijn’,

begint Boer aan een telefoonqueste. Op zoek naar een vaccin.

De huisarts weet het niet en raadt aan het via de GGD te proberen, maar die voert alleen maar opdrachten van het RIVM uit en verwijst naar de NVOG. Die adviseert het via de verloskundige te proberen, maar die kon ook niets betekenen. Het RIVM op zijn beurt gaat dan weer niet over de vraag wie versneld voor een vaccin in aanmerking komt, want daar is een specifiek advies van de Gezondheidsraad voor nodig, dat daar gebruikelijk eerst een aanvraag voor van het ministerie dient te krijgen.

‘Ik ging er misschien naïef in, maar ik dacht niet dat ik hier een hele ochtend mee bezig zou zijn’, zegt Boer. ‘Vooralsnog zonder resultaat. Waarom kreeg mijn zwangere tweelingzus in België enkele weken geleden al haar prik en kan dat hier niet?’

Simpele vraag. Ingewikkeld antwoord.

Hoger risico

Allereerst: zwangere vrouwen lopen inderdaad een grotere kans op een ernstige vorm van covid dan hun niet-zwangere leeftijdsgenoten. ‘De kans op een ziekenhuisopname blijft voor zwangere vrouwen klein, de meesten hebben nauwelijks last van de ziekte, maar zij komen wel twee tot drie keer zo vaak op de ic terecht’, zegt hoogleraar Christianne de Groot, bestuurslid van de NVOG en hoofd van de afdeling verloskunde en gyneacologie in het Amsterdam UMC. Daarbij geldt dat het risico nog groter is voor kwetsbare zwangeren, 35-plussers, zwangeren met een niet-Westerse migratie-achtergrond en/of met overgewicht.

‘Het verbaast me dat voor zwangeren-met-covid weinig aandacht is’, zegt ook Kitty Bloemenkamp, hoogleraar verloskunde in het UMC Utrecht. ‘We hebben ze vanaf het begin niet als hoog-risico-groep beschouwd, maar dat zijn ze wel. En dan ook nog met een baby aan

boord.'

Niet in veiligheidsonderzoeken

In Nederland zijn tot nu toe 417 zwangere vrouwen en 38 kraamvrouwen met covid in het ziekenhuis beland, 35 van hen kwamen op de intensive care terecht, 33 op de high care, 19 patiëntes zijn geïntubeerd, van wie er 10 op de buik zijn beademd en 4 aan een speciale machine. In het UMC Utrecht hebben artsen de afgelopen weken in twee gevallen - na overleg - een baby na 30 weken zwangerschap uit de buik moeten halen op het moment dat de moeder werd geïntubeerd. Pas toen de betreffende vrouw weer van de beademing werd gehaald, kwam ze te weten dat ze moeder was geworden.

Alle reden tot vaccineren dus, 'maar na alle ervaringen met reacties van zwangeren op medicijnen, zijn we heel voorzichtig geworden', zegt De Groot. Extra moeilijkheid is dat zwangere vrouwen, net als kinderen, nooit worden meegenomen in de veiligheidsonderzoeken van medicijnen.

Dus pas toen uiteindelijk in de VS duidelijk werd dat de vaccins van Pfizer en Moderna écht geen kwaad kunnen, adviseerde de werkgroep alle zwangeren zich te laten vaccineren, zodra zij daarvoor in aanmerking komen.

Geen voorrang

Maar wat de werkgroep niet expliciet adviseerde: geef alle zwangeren voorrang. In België bijvoorbeeld, krijgen sinds maandag zwangeren wél voorrang. Bloemenkamp: 'Dat is de taak van de werkgroep ook niet. Wij wilden de zwangeren goed voorlichten. Maar als je het advies goed leest, kun je wel degelijk tot die conclusie komen. Ik had gehoopt dat het ministerie wel prioriteit aan zwangeren zou geven. Persoonlijk vind ik dat nodig, zeker omdat er ook een kind in het spel is.'

De Groot: ‘Mondeling hebben we wel bij het ministerie aangegeven dat we dat verstandig zouden vinden. Als ik vanuit mijn vak kijk, heeft dat de voorkeur. Maar ik zie hier alleen maar zwangeren en heb niet het overzicht welke partijen ook nog voorrang verdienen. Bovendien kennen we de langetermijntekomen voor de vrouw en haar kind niet. Dat is aan het ministerie.’

Een woordvoerder van het ministerie laat weten dat voorrang voor zwangeren vooralsnog niet aan de orde is, en dat de Gezondheidsraad niet om advies is gevraagd. ‘Dat staat ook niet op de planning.’

Geitenpaadje

Daardoor heeft het RIVM het vaccinatiebeleid ook nog niet aangepast, zwangeren moeten net als hun leeftijdsgenoten op hun beurt wachten. Ook in de richtlijnen van de huisartsen staat niet dat zij zwangeren naar de GGD moeten sturen voor een prik, zoals ze dat nu wel doen bij hun andere patiënten met een kwetsbare gezondheid.

‘Naar aanleiding van alle reacties die we nu krijgen’, zegt De Groot, ‘bekijken we of we met de werkgroep tot een nieuw, duidelijker advies moeten komen.’

Ondertussen lijkt er voor zwangere vrouwen met een vaccinatiewens toch een geitenpaadje. Tot en met volgende week woensdag kunnen huisartsen nog individuele, kwetsbare patiënten doorgeven die volgens hen voor vaccinatie bij de GGD in aanmerking komen. Dat gaat om de patiënten die volgens de RIVM-richtlijnen jaarlijks een griepvaccinatie mogen halen. Zwangere vrouwen worden daar niet standaard voor uitgenodigd, maar zij mogen daar wel bij de huisarts om vragen, omdat ook de griep bij zwangeren een ernstiger verloop kan hebben.

Marije Boer gaat de huisarts nog maar eens bellen.

Lees ook

Hoe gaat het met vaccineren in Nederland en wereldwijd? De belangrijkste grafieken op een rij

RIVM: Pfizer- en Moderna-vaccins veilig voor zwangere vrouwen

Deze GGD-directeur brak met de regels: 'We waren overtuigd dat we het goede deden. Gelukkig is dat ook gebleken'

MEER OVER GEZONDHEID ZIEKTEN SAMENLEVING RIVM NVOG BELGIË GGD
NEDERLAND MICHEL VAN DER GEEST

Otrium

~~€59,95~~
€ 14,99

~~€44,99~~
€ 14,99

Nieuws & Achtergrond

NIEUWS

Trump terecht geweerd van Facebook en Instagram, krijgt accounts nog niet terug

NIEUWS

MEER >

Live: Oudste mens ter wereld
ziet af van Olympische
fakkeltocht • Canadese
tieners mogen Pfizer

Voorzitter van de Duitse
voetbalbond vergelijkt
collega met nazi

President Loekasjenko in
Duitsland aangeklaagd voor
martelen van demonstranten

Omroepen voelen zich onder
druk gezet te verjongen: 'De
NPO moet niet
doordenderen'

Nationaal roeiteam gezonken
in ijskoud bergmeer

Met 'voorlichting' omzeilt
Philip Morris verbod op
tabaksreclame:
'verschrikkelijk'

Merkel: 'Wij Duitsers zullen
nooit vergeten dat Nederland
ons de hand reikte na WOII'

NIEUWS

**Grote overwinning
conservatieven Madrid,
sleutelrol voor radicaal-rechts**

NIEUWS

Frankrijk dreigt Jersey zonder stroom te zetten nu Franse vissers niet vrijuit kunnen vissen

BEST GELEZEN

MEER >

- 1 'Nudismewebsites' zijn vrijplaats voor pedoseksuelen om foto's van blote kinderen te bekijken
- 2 Dit jonge spoken word-talent treedt op tijdens Dodenherdenking
- 3 We mogen de 'wappies' dankbaar zijn voor hun waarschuwing tegen staatstirannie

MEER NIEUWS & ACHTERGROND

Wilt u belangrijke informatie delen met de Volkskrant?

[Tip hier onze journalisten](#)

Algemeen

Contact met de redactie

Contact met de klantenservice

Privacystatement

Abonnementsvoorwaarden

Gebruiksvoorwaarden

[Cookiebeleid](#)
[Cookie-instellingen](#)
[Colofon](#)

Service

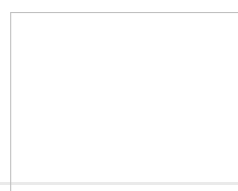
[Klantenservice](#)
[Mijn account](#)
[Vakantieservice](#)
[Adverteren](#)
[Losse verkoop](#)

Meer de Volkskrant

[Abonneren](#)
[Nieuwsbrieven](#)
[Digitale krant](#)
[Webwinkel](#)
[Inclusief](#)
[RSS-feeds](#)
[Facebook](#)
[Twitter](#)
[Android apps](#)
[iOS apps](#)

Navigeer

[Columnisten](#)
[Recensies](#)
[De Volkskeuken](#)
[Archief](#)

Op alle verhalen van de Volkskrant rust uiteraard copyright. Linken kan altijd, eventueel met de intro van het stuk erboven.

Wil je tekst overnemen of een video(fragment), foto of illustratie gebruiken, mail dan naar copyright@volkskrant.nl.

© 2021 DPG Media B.V. - alle rechten voorbehouden